

สัญญาบัญชีเดินสะพัดจะมีผลอย่างไรเมื่อคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตาย

กรณีต้องวินิจฉัยว่า สัญญาบัญชีเดินสะพัดจะมีผลอย่างไรเมื่อคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตาย

เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 856 สัญญาบัญชีเดินสะพัด คือ สัญญาซึ่งบุคคลสองคนตกลงกันว่าสับแต่นั้นไป หรือในชั่วเวลากำหนดอันใดอันหนึ่ง ให้ตัดทอนบัญชีหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนอันเกิดขึ้นแต่กิจการในระหว่างเขาทั้งสองนั้นหักกลบลบกัน และคงชำระแต่ส่วนที่เป็นจำนวนคงเหลือโดยดุลภาค

การที่สัญญาบัญชีเดินสะพัดเป็นกิจการเฉพาะตัวคู่สัญญา ดังนี้เมื่อคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่ความตาย สัญญาบัญชีเดินสะพัดเป็นอันสิ้นสุดลง (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1862/2518)

ฎีกาที่ 1862/2518 ผู้ตายทำสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีไว้แก่ธนาคาร โดยมอบหมายให้จำเลยส่งจ่ายเช็คเบิกเงินจากบัญชีดังกล่าวได้ด้วย ในขณะที่ถึงแก่ความตายผู้ตายยังเป็นหนี้กู้เบิกเงินเกินบัญชีแก่ธนาคารเจ้าหนี้แห่งนั้นอยู่จำนวน ในยอดเงินกู้ที่ยังไม่ได้เต็มวงเงิน หลังจากผู้ตายถึงแก่ความตาย จำเลยได้ส่งจ่ายเช็คเบิกเงินจากบัญชีกระแสรายวันไปเข้าบัญชีของจำเลย โดยโจทก์และทายาทอื่นซึ่งมีสิทธิรับมรดกของผู้ตายไม่ทราบ แม้จะเป็นเหตุให้กองมรดกของผู้ตายต้องรับผิดชอบหนี้จำนวนดังกล่าวแก่ธนาคารผู้เป็นเจ้าหนี้ และทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายก็ตาม แต่เงินตามจำนวนที่จำเลยส่งจ่ายเช็คเบิกไปจากบัญชีกระแสรายวันของผู้ตายมีอยู่แก่ธนาคารเจ้าหนี้ไม่ใช่ทรัพย์สินของผู้ตายที่ผู้ตายมีอยู่ในขณะถึงแก่ความตาย เงินจำนวนดังกล่าวจึงไม่ใช่มรดกของผู้ตาย แต่เป็นเงินของธนาคารเจ้าหนี้ที่ตกลงให้ผู้ตายทำสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีไว้เท่านั้น เมื่อผู้ตายถึงแก่ความตาย สัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีซึ่งเป็นเพียงบุคคลสิทธิก็ระงับหรือสิ้นสุดลง และนับแต่วันที่สัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีระงับหรือนับแต่วันที่ผู้ตายถึงแก่ความตาย จำเลยย่อมไม่มีสิทธิส่งจ่ายเช็คเบิกเงินจากบัญชีกระแสรายวันในนามของผู้ตายอีก การที่ธนาคารเจ้าหนี้ไม่ทราบถึงการตายของผู้ตายจนทำให้กองมรดกของ ม.ต้องรับผิดชอบหนี้จำนวนดังกล่าวให้แก่ธนาคารก็เป็นเรื่องที่จำเลยกระทำไปโดยไม่มีอำนาจซึ่งจำเลยจะต้องรับผิดชอบในทางแพ่งต่อกองมรดกของผู้ตายเป็นการส่วนตัว

แผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจ

กุมภาพันธ์ 2565

ผู้เขียนบทความ แผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจ